

Jelentés

A Román Kommunista Párt XI. kongresszusa úgy került be a párt, az ország történetébe, mint az a legmagasabb szintű politikai fórum, amely elfogadta a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítésének és a kommunizmusra való átmenetnek az átfogó programját, valamint annak az ötéves tervnek az előírásait, amely minőségi változásokat hoz majd az ország gazdaságában és társadalmi szerkezetében.

A kongresszus előkészületei, munkálatainak méretei és színvonala méltók voltak ehhez a történelmi jelentőséghez. A X. kongresszus óta eltelt időszakban, annak határozatait valóra váltva, a Román Kommunista Párt célratoró következetességgel művelte ki és érvényesítette a gyakorlatban azt, a marxizmus—leninizmus általános tanításaihoz elvi hűséggel ragaszkodó, népünk, pártunk történelmi tapasztalataira, országunk sajátos feltételeinek a tekintetbe vételére épülő, merész alkotókészségről tanúskodó politikai vonalat, amelynek gazdag eredményeit a kongresszus számba vehette, amelyet világszerte megismertek és elismernek. Köztudomású, hogy ennek a politikai vonalnak a kidolgozása elsősorban Nicolae Ceaușescu elvtárs érdeme; az ő fáradhatatlan tevékenységének tulajdonítható, hogy manapság szerte a világon Románia nevéhez az ő nevét kapcsolják. A párt minden tagja, hazánk egész lakossága egyemberként juttatta kifejezésre azt az óhaját és akarátát, amelyet a kongresszus lelkesedéssel teljesített, hogy Nicolae Ceaușescu elvtársat újraválasszák főtitkári tiszttségébe. Ez a választás nem csupán Nicolae Ceaușescu elvtárs rendkívüli érdemeinek az elismeréséből fakad, hanem abból a meggyőződésből is, hogy közeli és távlati terveink valóra váltásában annak a férfiúnak kell továbbra is a vezető szerepet betöltenie, akinek forradalmi gondolkodása és tevékenysége oly döntő szerepet játszott a pártprogram kidolgozásában.

A fő dokumentumok — az egységes pártprogram, az ötéves terv előírásai, az etika és méltányosság kommunista normái és elvei — már jóval a kongresszus nemcsak a párt, hanem az egész nép legmagasabb szintű politikai tagja. Többek között ez is jogossá teszi azt a megállapítást, hogy a XI. kongresszus nemcsak a párt, hanem az egész nép legmagasabb szintű politikai tanácskozási fórumává vált. Lapunk olvasói tudják, hogy a *Korunk* is igyekezett eleget tenni az előkészítő dokumentumok megvitatásában reá háruló feladatoknak. Ez is, de elsősorban a Nicolae Ceaușescu elvtárs előterjesztette jelentés rendkívüli politikai hordereje indokolja, hogy a kongresszust követő első lapszámunkban mindennekelőtt ennek gondolataihoz kapcsolódjunk.

A jelentés eszmei gazdagságát nem lehet egy rövid méltatás keretében visszadni vagy érzékeltetni. A többi dokumentummal egyetemben hosszú ideig maradt majd elméleti munkásságunk tengelyében, alkalmunk lesz ismételtlen visszatérni különböző vonatkozásaira. Ezúttal csupán néhány megállapításánál időzünk.

Ha arra kellene vállalkoznunk, hogyan emeljük ki a jelentésből azt a gondolatot, amelyből kiindulva kifejthetnénk összes lényegbevágó megállapításait, mint központi mag köré csoportosítva őket, a következő kitélt választanánk: „A felszabadulás óta eltelt időben népünk több történelmi szakaszon haladt keresztül. Az elért nagy eredmények pártunk marxista—leninista politikájának helyességét igazolják, azt a tényt, hogy a párt országunk konkrét történelmi, társadalmi és nemzeti valóságából indult ki, és megtalálta az új társadalom győzelmes építéséhez vezető legmegfelelőbb utakat. Ez a dicsőséges történelem a tudományos, forradalmi jellegű tanulságok gazdag kincsesárát jelenti, erőteljes ideológiai, elméleti alapot biztosít a programnak, pártunk egész tevékenységének, és ugyanakkor hozzájárulást jelent a forradalmi elmélet és gyakorlat egyetemes értékeihez.”

E megállapítás súlyához hozzájárul az a körülmény is, hogy a kongresszus hazánk felszabadulása harmincadik évfordulójának az esztendejében ülésezett; e megállapítás fedezetéhez tartozik az az adat, amelyet pártunk főtitkára a jelentés elején közölt: az elmúlt három évtized alatt hazánk ipari termelése megharmincszorosodott. Harminc esztendő gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális fejlődése az alapja annak a következtetésnek, miszerint „Románia viszontagságos történelmében a mi pártunk volt az egyetlen párt, amely teljesen azonosult a néptömegek érdekeivel és vágyaival, s amelynek mindennél drágább egész népünk boldogsága, jóléte és függetlensége”.

A felszabadulás harmincadik évfordulójának és a kongresszusnak az ünnepi hangulata, az elért eredmények fölött érzett jogos büszkeség sem vezetett az el-

múlt időszak hibáinak, egyes torzításainak az elhallgatásához. A jelentés hangsúlyozza, hogy a párt bátran feltárta és határozottan felszámolta ezeket a hibákat, és kifejezi a pártnak, vezetőségének azt a szilárd elhatározását, hogy senkinek semmilyen formában ne engedje meg rendszerünk alapelveinek, a szocialista etika és méltányosság normáinak mellőzését, hogy éberem őrködjék minden területen a demokrácia fejlesztése, a törvényesség védelme fölött, hogy kiméletlenül fellépjen mindenki ellen, aki megszegi a törvényeket, kárt okoz a szocialista építésnek, akadályozni próbálja népünk harcát, építőmunkáját.

A jelentés összefoglalóan kifejtette a következő öt éves terv főbb irányelveit. A társadalmi termék és a nemzeti jövedelem növekedési ütemének az előirányzata — 8-9, illetve 9-10 százalé — valamivel alacsonyabb, mint az előző öt éves tervé volt, amit éppen az elmúlt időszakban elért eredmények, népgazdaságunk potenciáljának jelentős növekedése magyaráz. Ezzel a növekedési ütemmel is az ország gazdasága oly nagy mértékben fejlődik majd, hogy az öt éves terv végére Románia megszűnik fejlődésben levő országnak lenni, és közelebb kerül a gazdaságilag fejlettségre. Az elkövetkező öt éves terv minőségi változásokat hoz majd létre népgazdaságunk szerkezetében elsősorban annak az előirányzatnak megfelelően, hogy a tudományos-műszaki forradalom vívmányai érvényesítésének az öt éves terve lesz.

A gazdaság szerkezetében végbemenő változások a társadalom csoportszerkezetének a további módosulásához fognak vezetni... Az öt éves tervidőszak végére az ipari munkásság arányszáma (40%) — hazánk történetében először — túlsúlyba jut majd a foglalkoztatott lakosságon belül, jelentősen túlszárnyalva a mezőgazdasági dolgozókat (28%). Ezek az arányszámok a társadalom csoportszerkezetének a viszonylatában jelzik azt, amit fentebb említettünk: az öt éves terv végére hazánk közelebb kerül a gazdaságilag fejlett országok szintjéhez.

Amint azt a megelőző pártdokumentumok is kifejtik, pártunk gazdaság- és társadalomfejlesztési alapelveinek megfelelően a fejlesztési alap továbbra is a nemzeti jövedelemnek mintegy harmadát teszi ki, mivel a tapasztalat azt bizonyítja, hogy csakis a magas fejlesztési alappal lehet tartósan és szilárdan biztosítani az életszínvonal emelését, pártunk egyik legfontosabb célkitűzését. A kérdés megkülönböztetett fontosságára való tekintettel a jelentés szükségesnek vélte ismételtlen kifejtetni a párt- és az országvezetés ezel kapcsolatos álláspontját: „Az egész fejlesztés terén abból kell kiindulni, hogy az anyagi termelés rendeltetése kielégíteni a tudományosan meghatározott fogyasztási igényeket, ki kell zárunk mindennemű pazarlást, a csupán a fogyasztás kedvéért történő fogyasztást. A fogyasztási szint megállapításakor állandóan szem előtt kell tartanunk a reális lehetőségeket, küzdenünk kell a kispolgári képzeldés és nagyzási hőbort ellen. Egy pillanatra se feledkezzünk meg arról, hogy egyetlen nép sem fogyaszthat többet, mint amennyit termel. Az ország jövője nem attól függ, hogy adott pillanatban mennyit fogyaszt, hanem elsősorban attól, hogy mennyi anyagi eszközt fordít a nemzeti vagyon további gyarapítására.“

A kongresszus elé terjesztett jelentésben Nicolae Ceaușescu elvtárs erőteljesen hangsúlyozta pártunknak azt a jól ismert álláspontját, miszerint a párt abban látja történelmi küldetésének, a társadalom forradalmi átalakításának, az új társadalmi rend felépítésének fő célját, hogy szüntelenül emelje a nép anyagi és szellemi életszínvonalát, „összhangban a tudományosan meghatározott fiziológiai szükségletekkel, az emberi megismerés szüntelen haladásából fakadó szellemi igényekkel“. A következő öt éves terv végére, a fizetések 18-20 százalékos emelkedése révén, valamint annak következtében, hogy körülbelül 1 millió új munkahely létesül, a nép reáljövedelme mintegy 35-37 százalékkal múlja majd felül az 1975-ös jövedelmi szintet. Az életszínvonal emeléséhez jelentékenyen hozzájárul majd a munkaidő csökkentése heti 42-44 órára.

A XI. kongresszus és az előterjesztett jelentés nagy figyelmet szentelt a társadalmi viszonyok és intézmények további tökéletesítésének. A társadalom szerkezetében bekövetkező változásokkal összefüggésben a jelentés ismételtlen aláhúzza a szocialista nemzet nagy erőforrásait, szerepét a társadalmi haladásban, további felvirágoztatásának irányait. Ehhez kapcsolódva pártunk főtítkára megerősítette, hogy a párt következetesen folytatja marxi—lenini politikáját a nemzeti kérdés terén: „A párt szüntelenül síkraszáll az összes dolgozók teljes jogegyenlőségéért, tekintet nélkül nemzetiségükre, megteremtve a szükséges gazdasági, politikai és társadalmi feltételeket ahhoz, hogy az összes állampolgárok, románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek, szabadon érvényesülhessenek a társadalmi élet minden területén, hogy aktívan részt vegyenek a társadalom vezetésében, egyenlő módon részesüljenek a szocialista és kommunista civilizáció eredményeiből. A Programba foglalt marxi—leninista nemzeti politika elveitől tántoríthatatlanul“

igazodva, pártunk sikraszáll nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozók egységének és testvériségének szüntelen erősítéséért, azért, hogy fejlessze együttes munkájukat a közös haza, Románia Szocialista Köztársaság felvirágoztatásáért.“

A szocialista állam, a szocialista közélet tökéletesítésének a tengelyében továbbra is a szocialista demokrácia elmélyítésére irányuló tevékenység áll majd. A Program és a jelentés is a *reális* szocialista demokrácia érvényesítésére helyezi a hangsúlyt, reális szocialista demokrácián értve azt, hogy a kommunizmusra való átmenet távlatában egyre inkább olyan demokráciáról van szó, amelyet nemcsak biztosítanak, nyújtanak a nép számára, hanem amelyet maga a nép csinál. „Meggyőződésünk — mondotta kongresszusi jelentésében Nicolae Ceaușescu elvtárs —, hogy csakis a reális szocialista demokrácia megvalósulásának biztosításával teljesíthetjük sikeresen a párt programját, bel- és külpolitikáját. Tántoríthatatlanul valljuk a marxi—lenini elvet: az új társadalmi rend felépítésének objektív követelménye, hogy fejlesszük a szocialista demokráciát, hogy a nép tudatosan alakítsa saját történelmét.“

A jelentés nagy teret szentel a párt nemzetközi tevékenységének, a nemzetközi élet alapvető kérdéseinek. Ez a fokozott figyelem egyrészt azzal magyarázható, hogy napjainkban az egész világot egyaránt érintő nagy, közös kérdések sokkal számosabbak, mint a múltban, az egyes országok sorsa sokkal szorosabban függ a nemzetközi helyzet alakulásától, mint bármikor ennek előtte, másrészt azzal, hogy a szocialista Románia kivételesen dinamikus, kezdeményezőteljes, aktív külpolitikát folytat. Amint azt a kongresszusi jelentés is kiemeli, nem volt a nemzetközi életnek olyan jelentősebb problémája, amelyből Románia valamilyen formában ne vette volna ki részét, hozzájárulva ezek megoldásához, összhangban az összes népek, a nemzetközi együttműködés érdekeivel.

A kongresszusi jelentés elvi, fejlett realitásérzékéről tanúskodó, árnyalt jellemzést adott a világhelyzetről, éberben figyelmeztetett magukban veszélyt hordó problémákra, a reakciós erők béke- és haladásellenes mesterkedéseire, a gazdasági válsággal járó feszültségekre, ám ugyanakkor erőteljesen kiemelte az antiimperialista erők túlsúlyát, az enyhülés tendenciájának feltartóztathatatlanságát. Az ország legmagasabb szintű politikai fóruma az egész világhoz küldte a szocialista Románia békeüzenetét, leszögezte napjaink legerősebb kérdéseiben elfoglalt álláspontját, újrafogalmazta és az időszerű világpolitikai kérdésekben konkrétan érvényesítette az államok közötti kapcsolatokra, a nemzetközi együttműködésre vonatkozó, jól ismert alapelveit. Ezekből az alapelvekből kiindulva lépünk, a világ összes népeinek legfontosabb érdekeit szem előtt tartva fejeltte ki Nicolae Ceaușescu elvtárs hazánk álláspontját a nemzetközi, gazdasági és politikai kapcsolatok új, demokratikus alapokra való helyezésének korkövetelményéről, a jobb és igazabb világ megteremtésének szükségességéről. A jelentés kiemelte, hogy pártunk politikájának megfelelően következetesen fejlődik együttműködésünk az összes szocialista országokkal, sokoldalú kapcsolatokat teremtettünk a fejlődő országokkal, a békés egymás mellett élés elveinek szellemében igyekszünk együttműködni minden állammal, tekintet nélkül társadalmi rendszerükre.

A Román Kommunista Párt jelentős szerepet játszik a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban, az antiimperialista harcban, amit az is beszédesen tanúsít, hogy a kongresszuson 101 ország 136 pártjának küldöttsége vett részt, s nyújtotta át elismerő és szolidaritást kifejező üdvözlését. Pártunk annak köszönheti ezt a rendkívül széles körű megbecsülést, hogy kapcsolataiban következetesen érvényesíti internacionalista politikáját, erősíti együttműködését és szolidaritását minden kommunista párttal, a szocialista és demokratikus pártokkal, az egész világ haladó, forradalmi, antiimperialista erőivel. Pártunk erőteljesen szót emel a kommunista és munkáspártok új típusú egysége mellett, amelyet az egész társadalmi fejlődés hatalmas erejű tényezőjének tekint. „Éppen ezért úgy véljük — hangoztatta a jelentés —, hogy nem szabad semmi, de semmi olyat tenni, ami gyengíthetné valamelyik kommunista párt egységét, s nem szabad megengedni, hogy valamelyik párt beavatkozzék egy másik párt belügyeibe.“ Az RKP sikraszáll az összes forradalmi pártokkal való együttműködésért, a véleményserék, kölcsönös látogatások előmozdításáért, a közös részvételért a jelenkori világ problémáinak demokratikus megvitatásában. Ilyen szellemben kész a Román Kommunista Párt részt venni az európai kommunista pártok készülő értekezletén, ilyen megfontolásból nem tartja egyelőre időszerűnek a kommunista pártok világtalálkozóját.

A XI. kongresszus nagyra értékelte a pártnak, vezetésének, Nicolae Ceaușescu elvtársnak bel- és külpolitikai téren kifejtett tevékenységét, és a Programban, valamint az Irányelvekben foglalt tennivalók méreteinek, jelentőségének megfelelően, társadalmunk fejlődéstörvényeivel összhangban elhatározta, hogy tovább erősíti a párt vezető szerepét a szocialista Romániában. A párt vezető sze-

repének a további növekedése, bizonyos, a konkrét időszakoknak megfelelő szervezeti intézkedéseken kívül — mint amilyen például a Végrehajtó Bizottság átalakítása Politikai Végrehajtó Bizottsággá, a demokratikus centralizmus további erősítése a párton belül, a Szervezeti Szabályzat módosítása, illetve kiegészítése stb. — elsősorban a kommunisták, az egész párttagság ideológiai-politikai színvonalának szüntelen emelését igényli. Ismeretes pártunknak az a politikai humanizmustól áthatott álláspontja, miszerint a párt nem elvont fogalom, hanem emberekből áll, érettsége, bölcsessége a kommunisták érettségétől, bölcsességétől függ, vezető szerepe mindenekelőtt azt feltételezi, hogy minden kommunista a maga munkahelyén élen járjon, és példamutató magatartást tanúsítson. Ebben a szellemen foglalkozott a kongresszusi jelentés is a párt vezető szerepével, amikor megállapította: „A kommunisták csak annyiban különböznek a többi dolgozótól, hogy jobban megértik a gazdasági-társadalmi fejlődés problémáit, s a társadalomfejlődés általános törvényeinek tudományos ismeretére támaszkodnak. Ebből kiindulva vállalják a nép előtt a felelősséget, hogy az összes erőket a haza gazdasági-társadalmi haladása érdekében egyesítik. A kommunistákat mindenkor felelősségérzet, áldozatkészség hatja át, semmilyen más előjogot nem óhajtanak — nem kell hogy óhajtsanak —, csak azt, hogy hazájukat, népüket szolgálhassák, a szocializmust és a kommunizmust szolgálják.“

A párt vezető szerepe szocialista társadalmunkban minden téren megnyilvánul, így az ideológiai-elméleti munka irányításában is, ami a párt vezető szerepének egyik szerves összetevője. A jelentés a leghatározottabban leszögezte, hogy a filozófiai, szociológiai, történelemtudományi, általában társadalomtudományi problémák a kommunista elmélet és ideológia problémái, „s ezért velük csak azok foglalkozhatnak, akik elsajátítják és alkalmazzák a kommunista ideológiát és világnézetet“. Pártunk megkülönböztetett gondot fordít saját kultúránk, valamint az egyetemes kultúra haladó hagyományainak ápolására; amint azt a jelentés is hangsúlyozza, a jelen alkotásaihoz hozzá kell adnunk a múlt alkotásait, méltóképpen meg kell becsülnünk elődeink nagy tetteit, mert mindenkor a nép élet- és gondolkodásmódja volt és lesz a valóban haladó kultúra alapja. Kultúránknak, tudományunknak el kell sajátítania mindazt, ami nemzetközi viszonylatban a legértékesebb és leghaladóbb.

Az ideológiai-elméleti tevékenységnek a XI. kongresszuson újra megfogalmazott alapelvei programadók egy olyan világnézeti-művelődési folyóirat számára, mint amilyen a *Korunk*. A mi munkánk vonatkozásában is érvényes a kongresszusnak az a megállapítása, hogy világos politikai vonallal rendelkezünk, a feladat most az, hogy mindennapos gyakorlati tevékenységgel váltsuk azt valóra. A *Korunk* hivatásának és kötelességének érzi, hogy a jelentésben és a kongresszus határozataiban foglaltaknak megfelelően hozzájáruljon — a maga sajátos területén — az ideológiai-elméleti tevékenység általános szintjének emeléséhez, a következetes és alkotó marxí—lenini ideológia érvényesítéséhez, haladó hagyományaink ápolásához, korunk új és értékes szellemi jelenségeinek figyelemmel követéséhez és értékesítéséhez. Mint az egész elméleti-kulturális nevelőtevékenység, úgy a *Korunk* munkássága is a Román Kommunista Párt programján, pártunk alkotó jellegű marxí—lenini dokumentumain alapul és fog alapulni a jövőben is. Így teljesíthetjük a kongresszus határozataiból reánk háruló feladatokat.

KORUNK

A sajtó, a rádió és a televízió, a tömegtájékoztatás minden eszköze a jövőben fokozottabb tevékenységet kell hogy folytasson az egész nép erőinek egyesítésére a Program és az Irányelvek teljesítése érdekében. Több szilárdság, harcosabb, elkötelezettebb szellem, a hibákkal szembeni nagyobb kérlelhetetlenség, az új minden területen való előmozdítása iránti fogékonyság kell hogy áthassa ezeket a tájékoztató eszközöket.

**Az RKP Központi Bizottságának a XI. kongresszuson
Nicolae Ceaușescu elvtárs előterjesztette Jelentéséből**